

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refuză. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond

Chestiunea națională.

Sibiu, 11 Februarie n.

Spunem numai adevărul când afirmăm că evoluțiunea națională nu mai poate fi împiedecată în mersul și dezvoltarea ei nici în patria noastră, și că aceia cari doresc să o vadă nimicită și îngropată pentru totdeauna, trebuie să renunțe cu desăvârșire la această dorință a lor, căci ea și face cursul ei fără piedecă.

Chestiunea națională, care e de o vecchie omenie, nu poate fi înmormântată pe vecie nici-odată și nici-unde, și astfel nici la noi. Pentru că chestiunea națională nu e legată de anumită epocă, care se o scotă pe plan numai pentru ea, ci un oarece epoci se apună și chestia, a și o chestie care și pretinde rezolvarea, pe bazele dreptății, și numai atunci va dispăre de la ordinea zilei. Până atunci rămâne aceea ce e, chestie ardetore, a cărei fericită rezolvare o așteptă milioane și milioane.

Au fost vremuri, când chestiunea națională a fost dată la o parte, fiindcă se ridicaseră de-asupra chestii mai urgente, de caracter social, cari nu suferiau de amănare în rezolvarea lor; dar numai pentru scurtă vreme, căci imediat cum împrejurările au permis, ea a eșit de n u pe plan, și va tot eși mereu, până nu va fi odată rezolvată cu consentimentul și conlucrarea tuturor celor interesați.

Este greșită deci părerea, că procesele cele multe politice, puse la cale în patria noastră, au să iee la noi chestiunea națională de la ordinea zilei. Din contră, tocmai aceste procese de presă o țin la suprafață și atrag atențiunea lumii din afară asupra existenței ei, împingându-o în mod constringent spre rezolvare.

Guvernanții nostri de astăzi se nu uie, că era o vreme când și ei aveau chestiunea lor națională, însemnată și ardetore, pentru care fruntași mulți de ai lor au mâncat amara pâine a temnițelor austriace. Dar cu cât temnițele erau mai pline, cu atât cauza era mai aprôpe de învingere, chestiunea mai aprôpe de rezolvare.

Și în natură nu există deosebire; aceea ce s'a întâmplat cu un popor, trebuie să se întâmple, întră împrejurări anlage, și cu celelalte, mai curând sau mai târziu. Și se va întâmpla. Pentru-că ori-cât de puțini să fie aceia cari apără chestiunea națională, — chiar cu primejdia de a fi trași la răspundere în fața judecătorilor și de a fi condamnați și înfundați în temnițe pe vreme mai lungă, — căldura sentimentului național cu care ei fac apărarea unei cauze drepte este destul de suficientă, ca la ocaziunea binevenită, la momentul dat, focul să se aprindă pretutindenea printră cei de un gând și de o părere cu ei, lățindu-se în cercuri tot mai mari, în cercuri cari apoi nu se vor mai mulțumi numai cu reclamarea de drepturi, ci le vor pretinde ori și-le vor lua singure.

Iată de ce deci chestiunea națională nu trebuie să fie îngropată în temnițe, de unde răsare cu mult mai în putere decum era mai înainte, ci rezolvată trebuie să fie, și anume, nu pe baza conlucerilor majorităților parlamentare, ci

pe baza buneii înțelegeri întră naționalitățile înseși, întră reprezentanții lor.

Și la înțelegerea această ușor s'ar pută ajunge, dacă ni-am da numai puțină silință și de ne cunoște mai bine unii pe alții, și de ne respecta reciproc drepturile ce le avem. Căci ce e chestiunea națională? Chestie de limbă, nimic alta. Din acest punct de vedere, a fost ea tratată și înainte cu 35 de ani, din partea parlamentului ungar, atunci când a fost adusă legea de naționalități, existând și astăzi, deși neescutată. Ear' limba e un dar al naturii, e un drept, prin urmare, pe care nu ni-l pôte lua nimeni, fără a comite atac asupra legilor naturii.

Nu acordarea acestui drept o cer deci naționalitățile nemagiere din patria noastră, — căci dreptul îl au, — ci impunerea prin lege, ca acest drept să i recunoască de existent și alții, și să i-se conformeze.

Asta însemnează a rezolva după dreptate chestiunea națională. Și cu cât mai curând se va face rezolvarea ei în acest înțeles, cu atât mai bine pentru statul din care fac parte toți cei ce doresc această rezolvare, căci pacea și liniștea se va sălășlui atunci întră cetățenii și de diferite limbi, și motiv de nemulțumire nu se va mai arăta din nici o parte.

In audiență. Înaltpreașfinția Sa Metropolitul Vladimir de Repta al Bucovinei a fost primit Luni în audiență din parte. Maiestateții Sale, în palatul regal din Buda.

Delegațiunile. Din motivul că situația parlamentară e foarte încurată, atât la noi, cât și în Austria, în anul acesta delegațiunile nu vor fi convocate pe Maiu în sesiune ordinară, ci numai pe Septembrie. Cel puțin așa se vorbește prin cercurile politice magiare, după cum ne spun ziarele din capitală.

Personal. P. C. Sa protosincelul și directorul seminarului Andreian, domnul Dr. Eusebiu R. Roșca a plecat ieri, Marți dimineața, la Arad, unde ca mandat al Escelenciei Sale Înaltpreașfințitului domn arhiepiscop și metropolit Ioan Metianu, va avé să conducă mâne alegerea de episcop pentru diecesa Aradului.

Din parlament. În dieta țerii se pörta discuția și acum asupra proiectului de lege despre urcarea con ingentului de crucuți, care e combătut cu mare energie, mai ales din partea kossuthistilor. Fie-care orator din ai lor, combătând proiectul de lege, înainteză totodată dietei și câte un proiect de rezoluțiune, câștigând prin această dreptul de a vorbi încă odată, după ce se va termina și-l vorbitorilor. În felul acesta dieta se află în plină obstrucție, de care nu va pută scăpa de cât numai în urma vre-unui compromis, legat întră guvern și opoziție. Deocamdată guvernul cercă norocul pe altă cale. A cerut lungirea ședințelor până la orele 3 d. a. Până acum ținea până la orele 2. A fost remarcat faptul, că nu ocaziunea balului de carne, dat Sâmbăta seara în palatul regal din Buda, Maiestatea Sa a agrăit pe toți deputații cari au vorbit în dietă în favorul proiectului de lege, întreținându-se lungă vreme mai ales cu contele Andrassy, care a apărut până acuma mai bine și mai cu temeiu acest proiect de lege.

Educația morală.

Dintră cele trei feluri de educații ale omului, educația fizică, educația facultăților intelectuale și educația morală, această din urmă este cea mai importantă și pôte cea mai grea. Ea depinde de foarte multe și diferite condițiuni și cauze, printră cari școala nu ocupă tocmai locul principal.

Deore-ce Dumnezeu a făcut pe om, nu ea să trăiască separat, ci ea să trăiască în societate cu semenii sei, se desvöltă în inima fie-căruia din noi număröse sentimente sociale, cari se reduc la trebuința ce avem unii de alții, pentru satisfacerea atât a dorințelor noastre ordinare, cât și a celor mai înalte.

Dorințele noastre sunt influențate de dorințele persoanelor cari ne încunjură, ear' conduita noastră este schimbată de raporturile ce avem cu alții.

La întrarea noastră în societate ne găsim întră completă stare de dependență. Suntem siliți să ne acomodăm cu împrejurările și să lucrăm după poruncile unei voințe mai mari preste noi. Această constringere ne îndrumă spre supunerea, care pentru noi este începutul educației morale. Din raporturile cu ceilalți omeni căpătăm experiența personală, care ne învață cum trebuie să ne purtăm cu alții și cum trebuie, ca alții să se pörte cu noi.

În toate zilele noi trăim sub influința părinților, a profesorilor, prietinelor, superiorilor nostri. De altă parte vedem pe alții, pe tovarășii și cunoștii nostri, cum se pörta întră ei și cu societatea în care trăesc. Vedem obstacolele ce se opun liberului eșercitiu al voinței lor, vedem cum sunt pedepsiți când n'ascultă și cum sunt încurajați și aprobați când ascultă și se supun. Töte aceste exemple produc asupra noastră o impresie, care mărește influința societății asupra noastră.

În tocmai cum din experiența personală învățăm cari sunt lucrurile ce ne pot păgubi cum vedem că face copilul, care se ferește să nu se ardă, să nu cadă în apă, și care iubește căldura, lumina, mâncarea, tot așa se petrece și cu dobândirea experienței personale, care este baza educației morale. Copilul învață ce trebuie să facă, și a nu fi bătut, ce trebuie să facă spre a fi iubit și favorizat de părinți, de conșcolari și superiorii sei.

Profesorul, cum și töte persoane cari eșercită o autoritate definitivă, este un profesor de morală sau de disciplină, care contribuie la întărirarea de fapte bune sau rele în mintea elevilor. Toți învățătorii cari în lecțiunile lor au ordine și disciplină, să fie siguri că fără voia lor în mintea elevilor produc impresiuni de adevărată morală.

O altă cauză însemnată, care formeză educația morală, este învățământul moral din școlă, ce pôte fi privit ca un fel de întregire a experienței individuale.

Învățământul moral, ca să fie de folos, trebuie să fie scos din fapte și exemple bine alese și coordonate.

Intr'un învățământ de morală trebuie întâiu de töte a se face espunerea și definițiunea precisă a celor mai principale virtuți, cari după ideinte, se fie drepte și se fie binevoit: să fie cuminte atunci când cauți în totdeauna binele! Obstacolele, cu cari ai de-a

upta, sunt ignoranța și impulsivitatea momentului. Nu-i vorbă, böla ignoranței se pôte vindeca. Experiența și instrucțiunea o pôte face să dispară. Ceva mai greu este cu impulsivitatea momentului, cari se pot până la un punct

öre-care modera prin sfaturi și exemple bune! Când un tată este leneș, risipitor sau bețiv, de sigur că familia are să suferă consecințele.

Activitatea, economia, temperanța, fac parte din prudență, sunt calitățile esențiale ale prudenței.

Esti drept atunci când aperi pe un om în contra celorlalți. Dreptatea este prevădută de legi și sancționată prin pedepse. Cunoșterea acestor pedepse este începutul dreptății. Rolul școlii este să corige de cu vreme pornirile rele, cari ne espun la pedepsele legii.

Ideia fundamentală a dreptății este binele reciproc și abținerea reciprocă de la tot ce ne pôte face rău.

Avantajul unuia și în dezavantajul altuia.

Dreptatea ocupă primul loc întră obligațiunile sau datorințele noastre sociale.

Esti binevoitor atunci când faci ceva mai mult de cât cere justiția. Binevoiața nu este sancționată de pedepse, ci este lăsată la bunul plac al fie-căruia. Ea ușurează suferințele persoanelor cari se găesc în mizerie, și ajută pe omenii cari din cauza unor accidente nenorocite se găesc în imposibilitate de a-și căpăta existența. Binevoiața are mai multe numiri: abnegațiune, devotațiune, bunățate, milă, compătimire, filantropie.

Învățământul moral cere să cunoști raporturile sociale dintră familie, stat și lumea întrăgă, cu alte cuvinte întrăgă sociologie. Se mai cere să ai o cuvântare ușoră și convingătoare, fără de care ori-ce învățământ — cu atât mai mult cel moral — rămâne sterp.

În educația morală nu trebuie uitat un lucru principal: idealul moralei. Nu trebuie uitat, că devotațiunea și abnegațiunea cari sunt luate din cărți sau din viața reală de la un singur cas, și cari înflăcăreză zelul tinerimei, în viața comună a omenilor rare-ori au trecut. Spiritul de luptă și de dușmănie, ambițiunea înfrântă și dorința de a înlocui pe alții, pe de-o parte, ear' pe de alta dispozițiunile sociale, simpatice și ama bile, cari triumfează foarte mari greutăți.

Părinții, ca și profesorii, cari vor să facă educația morală a copiilor, trebuie să procedeze prin bländeță, ear' nu prin irică. La o virstă fragedă, copilul este accesibil de ori-cel influență, muștrarea și pedepsele în-țipăresc adânc în mintea lui și formeză sentimentele sale de bine și de rău. Învățământ de morală propriu zis, nu trebuie să se facă de cât în școlile superioare de pe la Universități.

Ca exemple de muncă și de știință se arată la copii de multe-ori animalele și insectele. Este drept că albina și furnica trebuie să facă pe toți leneșii să roșescă. Asemenea comparațiuni, ori-cât de ingenioase ar fi, au dezavantajul că nu sunt logice. Nici un exemplu nu pomenește până acum Istoria, că persöna cirtare s'a lăsat de lenevie, când a vădută sîrguința albinei, și același lucru se pôte zice de töte animalele și insectele. Acest fel de comparațiuni sunt amuzante, ca fiind niște jocuri de cuvinte și de fantazie, dar' sunt absurde și nici-odată cu folos practice.

Dacă furnica este un exemplu de muncă, în același timp ea este și un exemplu de tirănie, de öre-ce ea are sclave și comite acte cu totul condamnabile.

Cățiva filosofi susțin că morala și religia sunt cu totul independente una de alta. Filosoful Kant s'a încercat să demonstreze că sunt unul și același lucru. Adevărul este că morala nu este religioasă, religia nu este morală, având întră ele numai puncte

de contact. Religiuina singură n'ar pute să satisfacă tuturor trebuințelor morale ale vieții omenilor.

Morala și religiuina împreună se ajută și se completează; ele formează pentru om baza fericirii pământești. („Cron.“)

Un pas înainte.

Comitetul central al Asociației a ținut zilele aceste două ședințe, în cari s'au luat concluse de o importanță deosebită.

Intră altele vom remarca două chestiuni mari, cari și-au aflat rezolvirea lor, credem spre mulțămirea generală.

S'au statorit anume regulamente speciale pentru administrarea fie-cărei fundațiuni date în grija „Asociației”, cu un scurt istoric al înființării și al scopului pentru care o a destinat fondatorul.

Și până aci se putea ști din arhiva Asociației cine este întemeiatorul cutărei fundațiuni și cu ce scop o a întemeiat; dat fiind însă, că nu tuturor membrilor le este posibil a face cercetări în arhiva Asociației, regulamentele s'au făcut cu bună îngrijire și cu temeinicie, din actele fundamentale și testamentele fondatorilor, — ele se vor publica în organul Asociației și se vor edita în broșură separată, ca toți membrii să cunoască detaliile și scopurile cari le-au avut cei 35 fondatori, cari pentru diverse scopuri au făcut daruri în favorul cultului nostru.

Și mai important este pasul făcut pentru zidirea casei naționale.

Comitetul a ținut că e datoriu să execute conclusele adunării generale din Mediaș de la 1897 și concludul din anul acesta adus la Oravița. În 1897 s'a decretat să se ridice lângă școlă Asociației Casa națională.

Apelul făcut la fruntașii neamului nostru a avut drept rezultat, că azi avem locul și 75,000 cor.

Valoarea locului astăzi prețuește mai bine de cât prețul îndoit cu care se cumpărase de către comitet.

S'au aflat oameni cari au combătut ideia zidirii Casei naționale, au făcut chiar aspre muștrări comitetului pentru faptul că a cumpărat în strada cea mai frumoasă un loc estin în scopul acesta, dar' acești oameni au amuțit, și azi ved că bine s'a făcut ce s'a făcut, cine a voit a contribuit, cine nu, a stat de-o parte, lucrul a mers însă înainte și azi suntem aproape de realizarea unei lucrări la care mulți din înaintașii noștri nici că s'au cugețat că o putem face.

Casa națională se va zidi în strada Morii spre parcul orașenesc în un edificiu contemplant cu 2 etaje.

În parter se vor adăposti cancelariile și birourile Asociației, cu biblioteca cea frumoasă, cu sală de lectură și cu toate cele trebuincioase pentru o instituție culturală. În etajul I se vor construi 8 camere pentru muzeul etnografic și pentru muzeul istoric, ear' în etajul al II-lea o sală mare festivă,

pentru prelegeri publice, întruniri ale diferitelor reuniuni și corporațiuni.

Pentru a câștiga cele mai bune planuri comitetul a decis publicarea concursului — și ca zidirea să se facă mai cu înlesnire și mai estin, a decretat, ca deodată cu zidirea casei naționale să zidescă și spre strada Morii un alt edificiu cu 2 etaje. — Capitalul investit în acest edificiu se va amortisa din chirile ce le va aduce casa și va rămâne și un frumos venit pentru scopurile Asociației.

Arhitectul Szalay și inginerul Schussnig au stat comitetului în ajutoriu cu statul lor probat, fără nici o remunerațiune.

Conclusele s'au luat cu rară însuflețire în unanimitate, și sperăm că vor face o surprindere din cele mai plăcute publicului nostru. Terminul pentru înaintarea schițelor e fixat pe 15 Martie. Planurile și preliminarele de spese pot fi până în Maiu acceptate în definitiv și lucrările se vor da în anul acesta în întreprindere cu suma aproximativă de 200—220,000 corone.

Iată un pas înainte cu ajutoriu lui Dumnezeu, iată, că face câte ceva și comitetul atât de mult hulit și luat în zelimea de oameni mici de suflet și mari de patim'.

Din tractul Lupșei.

— Conferență preotească. —

Ponor, 22 Ianuarie v. 1903.

Este recunoscut și știut, că precum conferențele învățătoresști sunt de folos învățătorilor, astfel și conferențele preotești aduc preoților folose însemnate. Pentru-că, pe când în sinodele protopresbiterale convine numai o mică parte a preoției, la conferențele preotești convine întreaga preoție tractuală și se luminează împrumutat. În conferențe își espune preoția greutățile ce le întâmpină în activitatea sa pastorală de toate zilele, și discută mijlocele ducătoare la scop.

Joi în 16 Ianuarie s'a ținut în anul acesta conferența noastră preotească din tractul protopresbiter al Lupșei, în comuna *Ofenbaia*, situată în o vale romantică de partea dreaptă a Arieșului, încântătoriu riu al Munților apuseni.

Au fost două ședințe: prima înainte de prânz, a doua după prânz. Ședința primă a deschis-o zelul nostru șef tractual, dl protopresbiter *Vasilie Gan*, prin o forumoasă și instructivă cuvântare ocațională. Regret că nu-mi stă la dispoziție pentru a o da publicității. Cuvântarea a fost ascultată cu mare atențiune și primită cu „Să trăească!”

După deschiderea conferenței presidentul provocă preoția a-și alege un notariu pentru redactarea și doi bărbați de încredere pentru verificarea protocolului. Se proclamă cu unanimitate notariu: *subscribul*, ear' bărbați de încredere *Aurel Boier* (Cióra-de-sus) și *Vasilie Bumbuș* (Sartăș).

După alegerea biroului presiidiul ordonă a se ceti aplegare nominal pentru a se constata numărul membrilor prezenți. Se constată că din cei 23 preoți actuali sunt prezenți 14, absenteză 9, dintră cari conferența scuză pe

7 inși. Nu scuză absența preoților *Ioan Sava* din Bedeleu și *Ioan German* din Ocoliuș-mic.

După acesta se cetește instrucțiunea Preaveneratului consistoriu archidieceșan prin care se aprobă conclusele conferenței trecute. Se ia spre știință.

Acum urmază cetirea unui operat al zelosului nostru protopop *V. Gan* de forțe mare importanță în activitatea noastră preotească, și anume „Instrucțiunea pentru aranjarea și conducerea cancelariilor și arhivelor parohiale”, care după aprobare din partea Preavenerabilului consistoriu archidieceșan va fi obligătoare pentru preoția din tractul Lupșei. Instrucțiunea acesta se va publica la timpul său în „Tel. Rom.” și îmi place să cred, că întreaga preoție archidieceșană va trage însemnate folose din ea.

În decursul cetirii acestei Instrucțiuni neobositul nostru protopresbiter fie-care punct sau paragraf îl esplică și demonștră și cu exemple, adecă cu acte scose din arhiva protopresbiterală. Când s'a finit acesta, era la 1½ ore p. m., drept aceea ni-a cădut bine invitarea la o masă comună.

Redeschidându-se ședința la 3 ore p. m., conform programului stabilit, părintele *Avram Cioran* din Valea Lupșei dă cetire operatului său de mare însemnătate în viața pastorală: „Procederea preotului ca spiritual (duhovnic) față de popor”. Apoi se deschide discuție liberă asupra lui. La discuție iau parte preoții: *Laur. Ciorbea*, *George Lazar*, *Ioan Onea*, *Romul Gomboș* și presiidiul.

În general se constată, că operatul e lucrat cu multă conștiințiositate și zel și e bine succes, în urmare autorului i-se espriă mulțămiță. Abștrăgându de la faptul, că păcătoșului este ori-când să i-se deie deslegarea, — ceea-ce autorul nu admite, ci zice că la repetirea aceluiași păcat să nu i-se deie, — lucrarea cuprinde niște povește forțe bune, cum are să procedă preotul cu poporul la mărturisire și la aplicarea canonelor, — scose toate din experiența-i preotească de preste 20 ani. Deore-ce și alți preoți ar trage bune folose din el, e de dorit ca Preavenerabilul Consistoriu archidieceșan după censurare să dispună publicarea în „Tel. Rom.”

Mai urmând unele propuneri de sine stătătoare, cam pe la orele 6 p. m. încheie zelusul nostru protopop conferența mulțămind preoției pentru zelul și activitatea dezvoltată. În numele preoției i răspunde părintele *L. Ciorbea*, mulțămindu-i pentru tactul cu care a condus conferența, când apoi între „să trăească” ne-am depărtat fiește-care la ale sale, ducând cu noi plăcute suveniruri și impresiuni.

Ziseiu că în decursul pauzei am fost împărțășiți din partea ospitalului nostru protopop cu un splendid prânz, unde nu au lipsit nici toastele. A toastat zelusul nostru protopop pentru Escelența Sa Înaltpreasfințitul Archiepiscop și Metropolit al nostru *Ioan Melianu*. Părintele *Ciorbea* pentru dl protopop *V. Gan*. Părintele *Cioran* pentru frații preoți tractuali. Bună impresiune a făcut și la loc a fost al doilea toast al părintelui *Ciorbea* pentru *prea stimata dămnă pro-*

topopescă, care ca în totdeauna așa și acum mult a ostenit pentru a ne prevedea cu un prânz bogat și gustos.

Incheiu această conferență cu dorința să deie Dumnezeu, ca la anul earăși să ne vedem cu toții deplin sănătoși, ear' până atunci să aușim de bine.

Preotul *Laurențiu Ciorbea*.

Pentru catedrală.

Din tractul *Bistriței* au mai contribuit, pe lângă preoții amintiți în nr. 111—1902 al ziarului nostru, încă cei următori:

1. Alexandru Popovici, paroch în Cușma . . cor. 150
2. Teodor Vrășmaș, paroch în Borgo-Prund „ 120
3. Nicolae Rău, paroch în B. Mijloceni . . „ 100
4. Ioan Langa, paroch în Caila „ 100

Ofertele preoției din acest tract se urcă la suma de 3420 cor.

Din tractul Brașovului a mai întrat, de la *S. Luca*, învățătoriu în Satulung, suma de 30 corone.

Oficialia.

1. Nu toate oficiile protopopești au făcut conspectele de lipsă despre numărul preoteselor văduve din tractul lor; de aceea spre a se pute purcede cu totă corectitatea la împărțirea ajutoarelor pentru văduve, se recere, ca în decursul anului fie-care oficiu ppsc să trimită *V. Consistoriu* un conspect, în care să fie evident *a)* numele văduvei, *b)* comuna, *c)* starea ei materială, *d)* numărul copiilor, mai ales al celor datori a umbla la școlă, *minoreni*, *e)* are sau nu drept la fondul de pensiuni, *f)* în rubrica observări să se noteze eventualele momente, cari o îndreptățesc la eventuala ajutorare. Ajutoarele pe 1903 sunt deja votate; deci conspectele ce se cer se vor considera pentru viitor; de aceea fie-care protopop cel mult în Nov. a fie-cărui an să le facă și trimită regulat.

2. Trimiterea banilor adunați cu discul metropolitan și a taxelor nou cununaților se așteptă negreșit în timpul cel mai scurt. Toate conspectele sunt trimise de aici, deci totul reclamă un lucru de câteva minute.

3. Administratorii parochiali, datori a solvi competențele fondului de pensie din venitele parochiilor vacante, să așternă *V. Consistoriu* rapoartele pe calea oficiului ppsc, ca să potă fi esaminate de acela.

FOIȘORĂ

La „Despicata”.

(Legendă despre Vilva¹⁾ băilor)

de *Maria Cioban*.

De mult, de mult, când erau alte vremuri, și alți oameni, trăia în Rosia un băieș cu numele Toni, și zice că băieșul acela era un amărit și vai de capul lui, căci toți banii căștigați pe lucru, cum îi căpăta așa îi și dedea pe beutură, și nu se uita, că de pe el curgeau sdremțele, ear' în casa lui nu aflai altă mâncare de cât mămăligă. Înzadar îl ruga soția lui, Safta, înzadar îl lua cu buna sau cu răul, Toni, tot el rămânea, și la ei în casă sărăcia prinsese rădăcină de nu mai puteau scăpa de ea. De multe-ori îl ruga sorman Safta ca și de Dumnezeu să nu tot beie, să se îngrijască de copii, că erau mulți, să fie mai cu frica lui Dumnezeu, însă toate aceste erau vorbe, cari intrau pe o urechiă și esiau pe cealaltă; Toni nu și lăsa obiceiul.

¹⁾ Vilvă-staie.

Toți băieșii știau, că Toni e un nemernic, dar' bagsēmă așa a fost rinduit de la Dumnezeu, ca fie-cărui să i-se arete odată norocul, și astfel mergend odată Toni la baie, să întâlnește cu vilva, care era în potrozil²⁾ unui soldat îmbrăcat în haine albe, cu chivera³⁾ roșie pe cap, care după-ce salută pe Toni cu totă cinstea, numai de cât se facură pretini, și din vorbă în vorbă ajunseră lângă niște bolovani, unde se așezară la odihnă; ear' după aceea vilva sfătuî pe Toni să lue acolo lângă bolovanii aceia, că acolo și el ar fi aflat odată aur. Toni cam nebun cum era, se împotrivi la început, dar' Vilva lui îl luă cu buna, și pe urmă începură la lucru, și ce să vedeți? Abia atinse Toni petritele și iată minune mare, niște bucăți de aur tot ea pumnul.

Ridea acum inima și fața lui Toni și într'o clipită adună de umplu straița și mănecile sumanului.

Vilva se uită mulțămiță la el și când îl vedu pachetat zise:

„Acum du-te a casă, și du aurul acesta, ear' când vii, adă niște desagi să-i umpli și

²⁾ Potroz-forma.

³⁾ chivera-chipiu.

pe aceia, să nu te mai afle sărăcia nici-odată. Una să-ți spun, ca să ai noroc de bogăția asta, să fi cu frica lui Dumnezeu, să-ți păstrezi inima bună și curată”.

Toni plecă a casă, dar' cum se depărtă de nu mai vedu pe pretinul seu, nu mai ținū sēmă de sfaturile lui. Ajungend a casă începū a înjura și a bate la cei copii și nevasta, ear' pe urmă adună totă mămăliga din casă, și punendu-o în mijlocul drumului începū a striga:

„Tu mămăligă afurisită, de ocară să fi de aici înainte, că în casa mea nu vei mai intra”.

După ce gătu cu nebuniile, plecă ear' la baie, unde vilva îi mai ajută și să-și iee desagii pe umăr, însă Toni fără a zice nici măcar sănătate bună celui ce i-a făcut atâta bine, puse pălăria pe ureche și plin de mândrie zice: „Acum nu-mi mai pasă de nime, de pe partea mea se pote despica dealul în două, căci eu sunt om pe totă viața!”

Atunci odată se cutremură munții, și petritele de unde au luat Toni aurul, tocmai în două părți s'au despicat, îngropând sub ele pe Toni cel nesocotit, ear' vilva se reîntorce întră stânci zicend:

„Căți vor fi necunosători și nu vor folosi aurul pentru lucruri bune, toți ca tine amăritule să pășască”.

Au trecut de atunci vremuri multe. Vilva aceea s'a mai arătat și altor băieși, cari fiind buni lui Dumnezeu, s'au norocit și vilva li-a povestit întâmplarea lui Toni cel nesocotit.

Lângă stânca despiciată s'a făcut o baie, care și azi există și se numește „La despiciata”.

(Va urma).

Cântec.

Infloresc grădinile
Ceru-i ca oglinda,
Prin livezi albinele
Și-au pornit colinda.

Cântă cioștrile
Imn de veselie,
Fluturii cu miile
Jocă pe câmpie.

Jocă fete și băeți
Hora 'n bătătură —
Ah, de ce n'am zee vieți
Să te cânt, Natură!

St. O. Iosif.

Aniversarea Unirei în București.

A 44-a aniversare a Unirei-Principalelor-Române s'a sărbătorit în Capitala regatului român, ca și în restul țerei, cu o deosebită solemnitate.

Iată serbările date cu această ocazie în capitala București:

Liga culturală a dat seara la Ateneul Român o frumoasă serbare pentru comemorarea acestei zile, scumpă neamului românesc.

Sala era literalmente plină de lume.

Serbarea s'a început printr-o conferință ținută de dl G. Panu, deputat, despre „*Ideia națională și ideea de stat*“.

Dl G. Panu, după ce face elogiul zilei și arată cât au binemeritat de la patrie aceia cari au făcut Unirea, intră în subiectul conferinței dsale.

Oratorul spune, că ultima sa conferință, tot pentru Liga culturală, a ținut-o la Ateneu în 1892. Câtă deosebire este însă de atunci și acum: deosebire în bine. Atunci am confundat ideea politică cu ideea culturală. A fost o greșală.

Sunt state, zice d-sa, cari n'au ideie națională, cum este Elveția, Belgia. Popoarele mari, cu ideii naționale, când își termină aspirațiile, se dedau la cuceriri. Numai la popoare mici, cum suntem noi, ideea națională este senină.

În fundul ideii naționale, exploatate de state mari, există o basă de cucerire. La ele se pierde ideea de naționalitate și rămâne numai cea de stat.

Noi, ca ideea politică, pentru moment se luăm lucrurile așa cum sunt. Unii din Români aparțin Imperiului dualist, alții Rușiei, Turciei. În asemenea situație ce putem face? Să-i desrobim? Ar fi lucru imposibil. Așa fiind, avem un mijloc de a-i desrobi prin limbă, cultură, literatură, artă. Unitatea culturală este aceea care ne lăgă cu cei din Bucovina, Transilvania, Basarabia, Macedonia.

Ca exemplu putem lua poporul german, care este atât de strâns legat prin limba și literatura sa.

Acesta este mijlocul prin care la un moment dat se poate îndeplini unirea și fără voia noastră.

Limba este mai trainică de cât ori-ce cucerire.

Acosta a înțeles-o Liga. Când literatura noastră va fi gustată de toți, atunci am săvârșit unitatea culturală a poporului român, și acosta va fi cea mai mare cucerire pe care am fi făcut-o.

Conferențiarul arată apoi fazele prin cari a trecut literatura noastră, și cum supremația au avut-o pe rând, când cei din România, când Românii din Transilvania. Acum sediul intelectual este în România. Și e natural să fie așa, căci o dezvoltare literară presupune independența, și e foarte greu să te dezvolti în domeniul literaturii când nu ești liber.

Francia este aceea care ne-a oprit în dezvoltarea noastră intelectuală prin forța ei literară. Când vom ajunge să avem o literatură gustată de 10 milioane de cetitori, atunci și noi ne vom ridica nivelul cultural. Noi, termină oratorul, avem datorința să ne cultivăm limba, să ne îmbogățim literatura.

Tunete de aplauze acoper ultimele cuvinte ale distinsului conferențiar.

După aceea, corul societății Carmen, dirijat de dl G. D. Kiriac, a cântat cu o rară măiestrie „*Deșteptă-te Române*“, „*Hora Unirei*“, „*Cucuruz cu frunza n'us*“, „*La drum*“ etc., cari au fost foarte mult aplaudate și bisate.

Serbarea s'a terminat la orele 10^{1/2}.

Tot la Ateneu a ținut după amiazi societatea istorică a studenților în litere o ședință festivă.

La acest festival a asistat și dl Spiru Haret, ministrul instrucțiunii publice.

Serbarea s'a deschis prin cântarea imnului regal, de elevii seminarului central, după care apoi dl G. Petrescu-Dâmbovița, președintele societății, a rostit un cuvânt de deschidere.

Dl Th. Th. Oroveanu, din partea Asociației generale a studenților, și d-șorele M. Baldovin și A. Fințescu, au rostit, de asemenea, cuvântări ocazionale.

A urmat conferința „*24 Ianuarie*“, ținută de dl Al. Bărcăcilă, și diferite producțiuni musicale și de gimnastică.

Societatea istorică a trimis apoi o telegramă M. S. Regelui și alte două telegrame dlui Sturdza, președintelui consiliului de ministri, și dlui Gr. Tocilescu, care se află la Craiova spre a vorbi în Ateneul de acolo, tot despre însemnătatea zilei de 24 Ianuarie v.

NOUTĂȚI

Visite de împărați la Roma. Se raportează din Roma, că regele Victor Emanuel în cursul unei conversații avute Vineri cu un diplomat s'ar fi exprimat, că ziua sosirii țarului Nicolae II. la Roma nu e fixată încă; împăratul Vilhelm II. însă va sosi în 27 April.

Dacă unii au — de ce să aibă și alții? Acesta e axioma ministrului de comerț și comunicații Ludvic Láng, enunțată în ședința de Sâmbătă a dietei ungare. Cum se știe, amplitudinea de stat, în rindul cărora și profesorii și învățătorii de la școlile de stat, au favorul de a călători pe căile ferate ale statului cu preț redus. Profesorii și învățătorii de la școlile confesionale au cerut în repetite rânduri să li-se dea și lor acest favor, făcând și ei aceleași servicii patriei și încă pe lângă salarizare cu mult mai mașteră de cum e a celor de la școlile de stat. În obiectul acestei cereri juste a interpellat în ședința de Sâmbătă a dietei deputatul Darányi Ferencz, ear ministrul de comerț, în răspunsul său a zis, că ar fi încorect să acceptăm acel punct de mănecare, că „*dacă unii au, trebuie să aibă și ceilalți*“ (adecă favorul cerșionat) și a argumentat așa, că dând și profesorilor și învățătorilor confesionali favorul călătoriei cu preț redus, ar scăde venitele statului.

Deputatul Nasăudului. Luni s'a efectuat alegerea de deputat dietal în cercul Nasăudului, ajuns în vacanță prin abdicarea deputatului de până acum. A fost ales cu aclamație Ioan Ciocan, profesor de limba și literatura română la universitatea din Budapesta. Noul deputat va face parte din partidul guvernamental.

† Petru Caravelov. Agența telegrafică bulgară raportează, că Vineri noaptea a răposat în Sofia fostul ministru-preșident Petru Caravelov, în etate de 63 ani. Caravelov a avut rol de frunte în istoria mai nouă a Bulgariei, fiind câte — după Stambulov — cea mai marcantă figură în viața politică a Bulgariei. El era ministru-preșident când conspirația pusă la cale de mâini rușești și organizată de el însuși, a detronat pe principele Alexandru Battenberg. Cu toate acestea a fost numit membru în regența interregului dintră abdicarea lui Battenberg și ocuparea tronului prin actualul principe Ferdinand, dar în curând a fost nu numai scos din regență, ci chiar și arestat de Stambulov, recăpătându-și libertatea numai după mulți ani de robie. Înainte de doi ani a fost numit earăși ministru president, cu toate că principelui Ferdinand îi era foarte antipatic. N'a stat însă mult la cârma țerii, abdicând pe la sfârșitul anului trecut.

Fometea din Bihor. În ședința de Sâmbătă a dietei deputatul Barta Ferencz a interpellat pe ministrul-president în cauza miseriei ce bântue în comitatul Bihor, deosebi în ținuturile din jurul Beiușului. A arătat dietei și o bucată de pâine de ovăș, neagră, tinosă și mucegăioasă, cu de care 'și omoră fometea — fericiții cari au barem de acosta. Interpelația deputatului Barta e de următorul cuprins:

Are ministrul cunoștința, că în cercurile Beiuș și Vascoi ale comitatului Bihor în urma recoltei slabe din toamna trecută poporul e espus la cea mai mare miserie și că mii și mii de inși rabdă fometea; că vitele din comunele cercului Beiuș se pustiesc mai ales din cauza referințelor create prin regularea urbană și în urma faptului că episcopia gr. catolică a Orădii-mari, al cărei domeniu cuprinde toate comunele cercului, în ultimii zece ani a urcat cu 5% prețul arândii pășunatelor de munte; aplecat e ministrul de agricultură să dispună, ca pădurile cari mai mult de cât 20 ani au fost tăiate, atât cele din cercul Beiușului, cât și cele din cercul Vascoiului (în domeniile episcopiei rom. catolice și greco-catolice) să fie scose de sub opreliștea pășunării; aplecat e să ajute momentan celor bântuiți de miserie, dându-le bucate, ear' spre a li-se face cu puțință să recolteze la toamna viitoare, să distribuie întră ei semințe, deosebi cucuruz?

Ministrul-president a răspuns că în sfera lor de competență se vor ocupa cu ceștiunea și dacă va fi trebuință să se facă ceva dispozițiuni, vor face. Are cunoștință despre miseria din Bihor. Vicecomitele a cerut o miiă măști metriche de cucuruz. Cererea acosta guvernul o va lua la desbateră cât de curând.

Țarul — salvator de viață. Zilele trecute țarul Nicolae II. eșind la preumblare cu trăsura, la o cârneauă spre podul „*Nicolae*“ de preste Neva, un cârd de copilași ce se jucau în drum, spăriați de apropierea trăsorii au dat raita să se refugieze din calea ei. O fetiță însă, în spaima ei a fugit tocmăi în calea trăsorii și a cădută tocmăi în copitele cailor. Țarul a demandat mânăciului să o priască, dar' caii erau iritați și nu se supuneau. Atunci țarul a sărit din trăsura și repeșindu-se la ei i-a strâns de frâne și i-a ținut pe loc. Apoi s'a plecat spre fetișoră și luând-o în brațe a chemat o birjă, care s'o ducă la spital. Copișta se numește Feodora Palevska, e rănită grav de copitele cailor, dar' nu mortal. Țarul a dispus să se deie copilei îngrijire e-emplară în spital, purtând el însuși cheletuile.

De la societatea „Petru Maior“. Societatea de lectură „*Petru Maior*“ din Budapesta invită la serata musicală împreună cu dans, ce se va ține la 26 Februarie st. n. 1903 în sala cea mică a „*Hotelului Royal*“. Începutul la 8 și jum. ore seara. Prețul intrării: De persoană 3 cor., de familie 8 cor. Programe seara la cassă. Răscumpărarea biletelor de intrare, precum și ofertele sunt a se adresa la societate (IV. Molnár-u. 20., II. 10).

După cum suntem informați, de-și petrecerea acosta nu va avea un caracter mai mare, într-un-at serata musicală amintită vor debuta numai membri de ai societății, — totuși comitetul aranjator își dă totă silința, ca să asigure petrecerei, ceea-ce privește întreg aranjamentul, o reușită dintră cele mai bune.

Nenorocire. Cetim în „*Magyar Polgár*“ că forestierul Nicol. Radu a fost cuprins subit de accese de nebunie la gara din Beiuș. Preotul reformat Józsa Károly a isbit cu mult greu să l'induplece a intra într'un apartament al trenului ce era în plecare spre Budapesta, cu care apoi a fost transportat în casa de alienați. Nenorocitul e fiul parohului Ioan Radu din Nevoș, a făcut cursurile la academia din Șemniț cu stipendiu din fundațiunea Gozsd. Prin nenorocirea lui s'au nenorocit și patru copilași și soția sa.

Confesiunile străine în România. Conform unei statistice de curând făcute asupra diferitelor confesiuni din România, sunt în întreg regatul: 45,000 catolici, având un arhiepiscop, un episcop, 80 preoți și 69 biserici; 30,000 protestanți, având 12 biserici și 19 predicatori (preoți); numărul evreilor nu se știe cu siguranță, variind datele întră 400,000 și 700,000, au în-ș 3 temple, 302 sinagoge și 103 rabini; armenii au 16 biserici și 17 preoți; turcii, în Dobrogea, au 305 moșee și 311 hogi (preoți).

Universitate închisă din cauza turburărilor. E lucru obicinuit în Neapol că în timpul carnavalului studenții fac escese mari, totuși cele din carnavalul de acum au degenerat până la pârulă strâșnică întră studenți și poliști. Studenții și făcuseră baricade, pe cari apoi le-au aprins. Numai prin intervenția miliției a putut fi restabilită ordinea. Din cauza acestor turburări universitatea din Neapol e închisă.

Victimele tuberculosei. Conform raportului făcut de ministerul de interne, în anul trecut au murit de tuberculoză (oftică) 70,731 inși. În Budapesta în Novembre anul trecut au murit 185 ofticoși, ear' în țera înrăgă au murit, în aceeași lună 5076. În legătură cu datele acestea reuniunea sanatoriului de tuberculoși, din Budapesta, publică de nou sfaturi cu privire la modul de apărare contra tuberculosei, întră cari este ferirea de a scupa pe jos, curățenia, petrecerea în aer liber, ferirea de pulbere și nutriția bună; ear' când se ivește la cineva boala, trebuie lecută îndată, fiind-că dacă se înrechește e greu de lecut.

Cărți și reviste.

În *Tipografia arhidieceșană* a eșit de sub tipariu **Liturgiierul** (cu litere latine) revizuit și retipărit cu binecuvântarea Înaltpreasfinției Sale dlui Ioan Metianu, arhiepiscop și metropolit. Cuprinde, pe lângă cele trei liturgii, și rugăciunile ocazionale din liturgierul vechiu și număröse îndrumări tipicale pentru toți slugitorii la altarul Domnului, precum și „*Rânduiala chiamării Duhului sfânt*“, reclamată din mai multe părți. Se estinde pe 42 côle de tipariu și se presintă și din punct de vedere tehnic ca o carte ce face cinste tipografiei arhidieceșane. Se poate procura de la *Librăria arhidieceșană din Sibiu* (Nagyszeben). Prețul: broșat cor. 6 —, legat cor. 8 —.

ECONOMIE.

Impărțire de semințe și de unelte economice.

Ne luăm voie a aduce la cunoștința membrilor Reuniunii noastre agricole, că subsemnatul comitet central va împărți în primăvara a. c. întră membrii Reuniunii în mod gratuit semințe de trifoiu, de napi, de lupternă și eventual și de alte soiuri de semințe de nutrețuri, mai departe cuțite de altoit pomii, reșină fluidă de altoit, legături de altoit, cum și legături de pomi.

Doritorii de a fi împărțiași să-și înainteze cererile în scris la comitetul central cel mai târziu până la 1 Martie a. c.

Cu o cale rugăm pe membrii noștri împărțiași anii trecuți cu semințe, să binevoiască a ne raporta despre modul de purcedere la cultura plantelor și despre rezultatul recoltei.

Sibiu, 7 Februarie n. 1903.

Comitetul central al Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu.

Dem. Comșa
president.

Vic. Torțășianu
secretariu.

Din public.*

Dare de sēmă și mulțămită publică.

Cu concursul mai multor onor. domni, corpul învățătoresc de la școala capitală rom. gr. ort. din Bran, cu ocaziunea sărbătorilor de Crăciun a aranjat o festivitate școlară, în ziua de 21 Dec. 1902 împreună cu distribuire de haine, ca: *zechi, cioreci, cămeși, fotițe, brobode și peptare*, — întră elevii miseri ai acestei școle, — afară de acestea fiecare elev a primit recușite de scris etc.

Circulând trece liste, s'a încasat de la următorii domni: Ilust. Sa Dl Ioan cav. de Pușcariu 10 cor., „*F. A.*“ 15 cor., Petru Popovici 15 cor., „*Parsimonia*“ 6 cor., Anton Pușcariu, ing. de mine, Mih. Popoviciu, C. Popp, câte 5 cor., Mih. Bardosy, prim. pret. și G. Enescu, câte 3 cor.

Leontin Pușcariu, paroch, G. Babeș, paroch, Cornel Bardosy, locotenent, N. Runcceanu, inv. dir., M. Tătoiu, Ax. Moșoiu, not. cerc., S. Stoica, medic, Alexe Chițu, Iacob Popa, not. cerc., Il. Reit, paroch, Lukas Heinerich, I. Manoiu, c. de drum pens., V. Jonică, can. pretorial, Emil Bota pretor, I. Mănoiu, preot, Dr. Hosan, I. I. Buduloiu, Ios. Pușcariu, adv. și M. K. fiecare câte 2 corone.

I. Berariu, v-not., N. Picu, G. Pușcariu, M. Ciurea, inv., Huszár Vilmoș, executor, Lukas, S. Liviu Berariu, G. Hermeneanu, Isaia Enescu, paroch, N. Boșu, inv., N. Pirvu, Ioan N. Mănoiu, I. Colan, I. Oncioiu, paroch, Iancu Axente, G. Tișca, paroch, I. I. Boboc, L. Pușcariu, funcț. la „*Albina*“, H. Pralea, cand. de adv., Mateiu C. Jiga, Dr. Dionisie Roman, cand. de adv. G. Boambău, I. Voina, Dr. Murășianu, Ios. Maxim, N. N., Szekula, vameș, N. N. și G. Zichil toți câte 1 coronă.

I. Gărbacea 40 fil., C. Lollu, G. Lollu, N. Anganu, N. Coleș, A. Chițu câte 20 fil., M. Rășanu 40 fil., I. Chirciu 60 fil., N. Runcceanu, G. Nenciuc, câte 40 fil., M. Cojanu 20 fil., B. Cojanu, Dtru Ripea și M. Popoiu câte 40 fil.

Apoi au contribuit cu hăinuțe următorii: preotul G. Babeș un peptar și 3 cărpe, — preotăsa Ios. Runcceanu 1 ișoră frumoasă, N. Pivariu 1 flanel, I. I. Boboc o cămașă, Maria Cosma 1 cărpă și un șal, — N. Popovici 6 dr. crețone și 50 caiete și I. Măndru o cămașă.

S'a încasat preste tot 134.60 corone, s'a spesat preste tot 113.68 corone, rezultă deci un profit curat de 20.92 corone, care sumă s'a administrat prin dl ingineriu A. Pușcariu la institutul de credit și economii „*Parsimonia*“, menită tot pentru scopul sus amintit, în anul acesta.

Corpul învățătoresc își ține de cea mai plăcută datorință a mulțămii și pe acosta cale tuturor Preaonor. domni contribuenți și în special mulțămeste Preaonor. domni Anton Pușcariu, Petru Popoviciu și Axente Moșoiu, cari n'au pregetat a alerga în drăpă și stânga pentru a colecta frumoșă sumă sus menționată. Bran, în 17 Ianuarie 1903.

N. Runcceanu
inv. dirig.

* Pentru cele cuprinse în rubrica acosta Redacția nu primește răspunderea.

Nr. 692/1902 [17] 2-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei Brateiu din protopresbiteratul Mediaşului, pe baza ordinului consistorial dto 3 Decembrie 1902 Nr. 12,503 B. se escrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroch sunt cele fasionate la cõla B. pentru întregirea venitelor preoteşti de la stat.

Concurenţii vor avé sã şi astérnã petitiunile în termenul deschis instruite conform legilor în vigóre, subsemnatului oficiu protopresbiteral, avënd a se presenta înaintea alegãtorilor în vre-o Duminecã ori sãrbãtõre pentru a cânta respective a celebra şi a cuvënta.

Mediaş, 31 Decembre 1902.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Mediaşului în conţelegere cu comitetul parochial

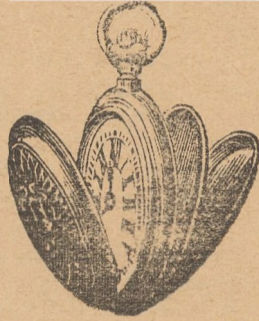
Romul Mircea
protopresbiter.

La Librãria Tipografiei Archidieceesane se aflã de vëndare:

- Poesii Postume, de M. Eminescu
Preţul: C. 1.—
 - Ziariul unui Pierde-Varã, de George Coşbuc ” 2.—
 - Isus Christos cu cuvintele sãnteii scripturi, de Dr. Petru Barbu ” 2.50
- trimise cu posta pentru fiecare exemplar 10 bani mai mult.

Important pentru fie-care om.

Desfacere totalã cu preţul cel mai effin, numai cu fi. 2.95 o garniturã admirabilã din 14 bucãţi preţioase, juvaerice etc.

Important pentru fiecare om!

- 1 orologiu de busunariu, anker remontoir de nickel (la dorinţã argintat) cu capace gravate frumos, regulator precis, 3 ani garanţie şi cutie.
- 1 Lanţ elegant panterat, suflat sau nickelat dimpreună cu acãţãtor sistem parisian.
- 1 ac de cravatã aurit cu imitaţie de briliante.
- 1 pãreche nasturi pentru manchete aurii marca “Garantie”.
- 1 garniturã nasturi (botoni) aurii pentru guleri şi pepturi, constãnd din 5 bucãţi.
- 1 pãreche cercei de argint veritabil oficios gradaţi.
- 1 inel de aur cu pãtrã elegantã.
- 1 oglindã de busunar în cutie.

Acestea 14 preţioase şi admirabile obiecte dimpreună cu orologiu remontoir anker se predau numai cu 2 fl. 95 cr. prin rambursare sau prin trimiterea înainte a sumei la firma: **Brüder Hurviz**, casã de esport, **Krakau Stradom 17 (Oestr.)**

Neconvenind a le returna în 8 zile primind banii înapoi fãrã ca cumpãrãtorul sã fie cu ceva prescurtat. — Catalõge bogat ilustrate cu tot felul de juvaerice, se trimit gratis şi franco. [6] 5—11

Clipe

de

Repaus

de

Sorcovã.

se aflã de vëndare la Librãria Tipografiei archidieceesane pe lângã preţul de 2 cor. plus porto 20 fil., recomandat 55 fileri. * * * * *

Anunţ.

„Cassa de pãstrare în Mercurea“ societate pe acţii, acõrdã **împrumuturi hipotecare** de la suma de cor. 5,000 în sus **cu 7%** interese, *fãrã a reflecta la provisiune, la spese de manipulare şi de scris.*

Mercurea, la 1 Ianuarie 1903.

[14] 6—12 Direcţiunea.

In *Tipografia archidieceesanã* a apãrut:

ACAFISTUL

Preasãnteii

Nãscãtõre de Dumneþeu

şi

alte rugãciuni

armate de Sinaxarin pentru tot anul si Pãschãlie.

Un volum de 368 pagini 8°.

Preţul simplu legat fl. —.85
jumãtate pãnzã ” 1.05
în piele roşie ” 1.25
Ediţia finã în piele negrã 2.—
piele chagrin ” 2.60
în mãtase ” 3.85

Se aflã de vëndare la

Librãria Tipografiei archidieceesane Sibiuu.

Stabiliment nou!!

“Entreprise des pompes funèbres”

(Institut de înmormântare)

— Proprietariu: **Fritz W. Elges** —

Sibiuu, str. Cislãdiei 18

funcţionãzã din 26 Decembre stil nou anul eurent.

Inmormântãri pompõse şi simple.

Preţuri moderate.

[5] 6—17

Cruce sau stea duplã electro-magneticã

Patent nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta! Nu e mijloc secret

vindecã şi înviorãzã

Deosebitã atenţiune e a se aparat vindecã bõle

pe lângã garanţie.

da împrejurãrei, cã acest vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecã şi foloseste contra durerilor de cap si dinţi, migrene, neuralgie, împedecarea circulaţiunii sãngelui, anemie, ameþeli, fiuturi de ureche, bãtaie de inimã, sgãrciuri de inimã, asma, auzul greu, sgãrciuri de stomac, lipsa poftei de mâncare, rãcealã la mîni şi piciorã, reuma, podagrã, ischias, udul în pat, influenţã, insomnie, epilepsia, circulaţia neregulatã a sãngelui şi multor altor bõle cari la tractare normalã a medicului se vindecã prin electricitate. — In cancelaria mea se aflã atestãte incurse din tõte pãrþile lumii cari preþuesc cu mulţãmire învenţiunea mea şi ori-cine põte esamina aceste atestãte. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimitã banii. — Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnicã, rog a proba aparatul meu. Atrag atenţiunea P. T. publicã asupra faptului, cã aparatul meu nu e permès sã se confunde cu aparatul „Volta“ deðre-ce „Cãsul-Volta atãt în Germania cât şi în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe cãnd aparatul meu e în genere cunoscut, apreciat şi cercetat. Deja ieftinãtatea crucei mele electro-magnetice o recomandã în deosebii

Preţul aparatului mare e cor. 6.— folosibil la morburi cari nu sunt mai vechi de 15 ani. [2] 6—9

Preţul aparatului mic e cor. 4.— folosibil la copii şi femei de constituţie forte slabã.

Espeditie din centru şi locul de vëndare pentru țerã şi strãinãtate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42/V colţul strada Kálmán.

„PARSIMONIA“

institut de credit şi de economii, societate pe acţiuni în Bran.

Convocare

la

a VIII-a adunare generalã

a institutului de credit şi de economii, societate pe acţiuni „PARSIMONIA“ în Bran ce se va ţine *Joi în 26 Februarie st. n. la 10 ore a. m.* în localul institutului, la care sunt invitaţi toţi acţionarii a se presenta în sensul §-lui 20 din statutele institutului.

Obiectele de deliberare sunt urmãtõrele:

1. Raportul Direcţiunii şi al Comitetului de supraveghiare.
2. Statorirea bilanţului şi a împãrţirii profitului;
3. Alegerea a cãte doi membri în Direcţiune şi Comitetului de suprãghiare.
4. Alte propuneri eventuale.

Bran, în 6 Februarie 1903.

Din însãrcinarea Direcţiunii

[20] 1—1 Presidentul societãţii:
I. cav. de Puşcariu.

Active.		Bilanţ cu 31 Decembre 1902.		Pasive.	
	Cor. fil.		Cor. fil.		Cor. fil.
Capital social în restanţã	13,208.58	Capital social	120,000 —	Depuneri spre fructificare	260,785.50
Cassa în numãrar	2,174.16	Cambii escomptate	404,656.—	Cambii reescomptate	38,149.—
Cambii escomptate	404,656.—	Credite personale	36,382.—	Interese transitorii pro 1903	8,308.66
Credite personale	36,382.—	Mobilier	723.90	Pro diverse	47.—
Mobilier	723.90	20% amortisare	144.78	Fondul de rezervã	14,684.40
20% amortisare	144.78		579.12	Deposite	460.—
				Profit curat	14,565.30
					456,999.86
					456,999.86

Debit.		Profit şi Perderi.		Credit.	
	Cor. fil.		Cor. fil.		Cor. fil.
Interese pentru depuneri	13,615.99	Interese de la cambii şi obligaţiuni	30,529.92	Provisiune	5,366.03
Spese diferite	1,066.25				
Salarii	1,820.—				
Contribuţiune:					
erarialã	1,873.29				
dupã depuneri	1,966.20				
comunalã, comitatensã	545.82				
ecuivalent	3.04				
de drum	117.70				
competinţe de timbru	177.58				
Amortisarea mobilierului	144.78				
Profit curat	14,565.30				
	35,895.95				
					35,895.95

Bran, la 31 Decembre 1902.

Direcţiunea:

Ios. Puşcariu m. p.	Ioan cav. de Puşcariu m. p.
	presidentul direct.
Ilarion Reit m. p.	Miron Tãtoiu m. p.
contabil.	cassariu.
Ioan Cenţu m. p.	Georgiu Enescu m. p.
	Nicolau Reit m. p.
Iacob Popa m. p.	G. Tişca m. p.

Subsemnatul comitet de suprãveghiare am esaminat conturile presente şi confrontãndu-le cu registrele principale şi auxiliare ale societãţii, ţinute în bunã ordine, le-am gãsit în consonanţã cu aceleaşi şi esact.

Bran, la 29 Ianuarie 1903.

Nicolau Garoiu m. p.	Leontin Puşcariu m. p.	Georgiu Babeş m. p.
president.	vicepresident.	
Nicolau Runcean m. p.	Iosif Enescu m. p.	Ioan Vlad Enescu m. p.